

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 5	Antal sidor 2
Dokumentägare Ingemar Hallén Bitr. smittskyddsläkare	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2022-04-04	Giltig t.o.m. 2024-04-03

Vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR) - vuxna

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Bakgrund

De senast åren har det rapporterats stora utbrott med mässling i Europa, t.ex. i Frankrike, Italien, Rumänien och Ukraina med tiotusentals smittade.

Det har även förekommit flera mindre utbrott i Sverige där smittexponering även skett inom vården, t.ex. på vårdcentralen och akutmottagningar.

Allmän vaccination mot mässling infördes i Sverige 1971 men vaccinationstäckningen var låg under första delen av 70-talet. 1982 infördes MPR-vaccination med två doser. De flesta värmlänningar har idag ett skydd mot mässling; äldre personer genom att ha haft sjukdomen och yngre genom vaccination. Genomgången mässling ger ett livslångt skydd och två doser vaccin ger ett mycket långvarigt skydd.

Personer födda före 1960

Nästan alla har haft mässling. Ej aktuellt att vaccinera.

Personer födda 1960–1980

Personer som inte tror sig haft mässling eller inte tror sig vara sig vara vaccinerade alls ska vaccineras med MPR-vaccin. Är det klart att personen uppfyller båda dessa kriterier ger man en dos och en andra dos rekommenderas efter 3–5 år. Personen får själv ta kontakt med respektive vårdenhet för dos två.

Om det är oklart huruvida en person fått en eller två doser så kan en dos ges. Det är ingen ökad biverkningsrisk om en person vaccineras med en extra dos om den tidigare skulle ha fått två doser. Serologi kan undantagsvis vara aktuellt att ta.

Personer födda fr.o.m. 1981

Personer som inte vet att de avstått från vaccination kan anses vara fullvaccinerade.

Asylsökande och nyanlända uppvuxna i andra länder

När det gäller barn och ungdomar finns det särskilda riktlinjer från barnhälsovården respektive elevhälsan i Värmland, [se elevhälsans riktlinjer](#). Gäller det vuxna individer där det är osäkert med vaccinationsstatus kan man ibland få uppgifter via [WHO:s hemsida](#). I övrigt får man ta individuell ställning enligt samma riktlinjer som ovan för personer med oklar immunitet.

[Beslutsunderlag - Rekommendation gällande smittskyddsinsatser till personer som ankommer till Sverige från Ukraina \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Personal inom hälso- och sjukvård

Alla som arbetar vårdnära inom hälso- och sjukvård bör ha skydd mot mässling (genomgången sjukdom eller fullgjord vaccination).

Respektive chef bör kontrollera personalens skydd mot mässling och erbjuda vaccination av personal utan säkert skydd mot mässling (AFS 2005:1).

Aktuellt vaccin

Kombinationsvaccin med mässling, påssjuka och röda hund (MPR-vaccin) – för närvarande är M-M-RVAXPRO upphandlat för Region Värmland.

Dosering och hantering av vaccin

Se [FASS](#).

Biverkningar

MPR-vaccinet är ett så kallat levande försvagat vaccin och kan ge en lindrig form av sjukdom. Feber och ett blekt utslag kan förekomma efter 7–10 dagar efter vaccination. Lokal smärta och rodnad vid injektionsstället är vanligt men snabbt övergående. För mer information, se [FASS](#).

Kontraindikationer

- Allvarlig immunbrist och under pågående immunsuppressiv behandling.
- Graviditet (graviditet ska även undvikas en månad efter vaccination.)
- Säkerställd överkänslighet mot någon beståndsdel i vaccinet.
- Infektion med hög feber.

Skyddseffekt

MPR-vaccin finns det mycket stor erfarenhet av över hela världen. Vaccinet ger bra skydd hos de flesta (ca 95 %) redan efter en dos men för att få ett långtidsskydd krävs två doser.

Ordination

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska MPR-vaccination till vuxna ordinerars av läkare. Som underlag till ordination kan formulär [FOR-20587 Hälsodeklaration vaccination](#) användas. Anteckna i Svevac att vaccinet ordinerats av dr NN i Cosmic.

Formuläret finns som referens i Vida alternativt på Smittskydd Värmlands webbplats under [Sjukdomar A-Ö/Mässling](#).

Två alternativa sätt:

- Ordination i Cosmic, läkemedelsmall för M-M-RVAXPRO är framtagen. Hälsodeklaration dokumenteras med blankett *Hälsodeklaration vaccination* i Cosmic (under blanketter).
- Ordination kan undantagsvis göras direkt på formuläret FOR-20587 Hälsodeklaration vaccination. Anamnesuppgifter i underlaget förs antingen in i Cosmic eller arkiveras.

Dokumentation av vaccination ska alltid ske i Svevac!

Referenser

[Mässling – om vaccination — Folkhälsomyndigheten \(folkhälsomyndigheten.se\)](#)

Dokumentet är utarbetat av: Ingemar Hallén